

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In epistolam Iohannis tractatus decem - Cod. Aug. perg.
227**

Augustinus, Aurelius

[S.l.], [9. Jahrh.]

De epiphania

[urn:nbn:de:bsz:31-67396](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-67396)

bellum pedum tuorum. Haec dñi nri opera dilectissimi non solum sacramento nobis uilia sunt sed & iam imitationis exemplo in disciplinam ipsare media transferantur. Quodque impensum est miseris pro sit & moribus. Ut memineri mus nobis in humilitate & mansuetudine redemptionis nri ee uiuendum. Quo sicut ait apostolus sic patimur & conregnabimus. Frustra autem apel lamur xpiani si imitatores non sumus xpi. Quia ideo uiam esse sed dixit ut conuersatio magistris sit forma discipulis. Et illam humilitatem eligat seruus quā s & tatus est dñs qui uiuit & regnat in saecula saeculorum. EXPLICIT
INCIPIT DE EPIPHANIA.

Celebrato proximo die quo inemerata uirginitas humani generis edidit saluatorem. Epiphaniae nobis dilectissimi ueneranda festiuitas dit per seuerantiam gaudiorum ut inter cognatarum solemnitatum uicina sacramenta exultationis uigor & feruor fidei non tepescat. Ad omnia enim hominum spectat salutem, quod in facti

a mediatoris di & hominum iam uniuerso decla
 rabatur mundo cum adhuc exiguo contineretur
 oppidulo. Quamuis enim israheliticam gentem
 & ipsius genus unam familiam delegisset de qua
 naturam uniuerse humanitatis assumeret. no
 luit tamen intra materne habitacionis angustias
 ortus sui latere primordia sed mox ab omnibus
 uoluit agnosci quid dignatus est omnibus nasci.
 Tribus igitur magis in regione orientis stella noue
 claritatis apparuit que inlustrior caeteris pul
 chriorq; sideribus facile in se tuendum oculos ani
 mos que conuerteret. ut confestim aduerteretur
 non eē otiosum quoddam insolitum uidebatur.
 Dedit aspicientibus intellētum qui prestitit
 signum. & quod fecit intellegi fecit inquiri.
 & se inueniendum obtulit requisitus. sequuntur
 tres uiri supni laminis ductum & pre uis fulgoris
 indicium nitentia contemplatione comitantes ad
 agnitionem ueritatis gratiae splendore ducuntur.
 Qui humano sensu significatum sibi regis ortū
 aestima uerunt in ciuitate regia eē credendum;

Sed, qui serui susceperat formam & non iudicare
uenerat sed iudicari bethleem prelegit natiuitati
hierosolimam passioni. herodes uero audiens iude-
orum principem natum successorem suspicatus
expauit. & molitus necem salutis auctori. falsū
spondit & obsequium. Quam felix fors & simagorū
imitandū fides. & conuerteret ad religionem
quod disponebat ad fraudem. O caeca stulticie
emulationis impietas que turbandum putas di-
uinum tuo furore consilium. Omnis mundi tem-
porale non querit regnum qui prestat aeternū.
Quod incommutabilem dispositarum rerum or-
dinem uertere & aliorum facinus preoccupare
conaris. Mortis xpi non est temporis tui ante
condendum est euangelium. Ante predican-
dum est dei regnum. Ante sanitates donande
Ante sunt facienda miracula. Quis quod
alieni futurum est operis tui esse uis criminis.
& non habiturus effectum sceleris insolentū
i te reatum precipitas uoluntatis. nihil hac mo-
litione proficis nihil pagis. Qui uoluntate natus

est arbitrii sui potestate mori & ar. Consumunt.
 ergo magi desiderium suum & ad puerum dñm ih̄m
 xpm eadem stella p̄eunte perueniunt. Adorant
 incarnate uerbum. In infantia sapientiam. In infir-
 mitate uirtutem. & in hominis ueritate dñm maies-
 tatis. Utque sacramentum fidei sue intelligentie
 que manifestent quod cordibus credunt. muneribus
 protestantur. Turdō. mirram homini. Aurū
 offerunt regi. scienter diuinam humanamque
 naturam in unitate uenerantes. Quia quod erat
 in substantiis proprium non erat in potestate di-
 uersum. Reuersis autem magis in regionem suā
 & translato ih̄u in aegyptum ex ammonitione
 diuina ex ardebat frustrata in meditationibus
 suis herodis insania. Necari omnes bethleem
 paruulos iubet. Et quō quem in uat nescit
 infantem generalem se uitiā. in susceptam sibi
 tendit ad aeternam. Sed quos rex impius exemit
 mundo. Xps̄ inserit caelo. & quibus nondū
 sanguinis sui impendit redemptionem. iam
 martiri tribuit dignitatem. Erigite ergo di-

dilectissimi fideles animos ad coruscantem gratia
luminis sempiterni & in pensam humane sacra
menta uenerantes studium ur̄m his que pro uobis
gestasunt subdit. Dilite castimonie puritatem
quia xp̄s uirginitatis est filius. Abstinate uos
a carnalibus desideriis que militant aduersus
animam quam ammodum nos presens beatus apos
tolus suus ut legimus uerbis oratur malicia
paruuli estote qui ad n̄s glorie mortalium se con
firmant infantie. Secutimini humilitatem
quam d̄i filius discipulos suos docere dignatus est
Induite uos uirtutem patientie. In qua animas
ur̄as possitis acquirere. Quo qui cunctorum ē
redemptio ipse est omnium fortitudo. Que sursum
sunt sapite non que sup̄ terram. Per uiam uerita
tis & uite constanter incedite ne uos impediunt ter
rena quibus sunt parata caelestia. p̄ d̄m nr̄m ih̄m
xp̄m. ITEM ALIA DE EP̄. PHA. NI. A.
Gaudete in d̄no dilectissimi iterum dico gau
dete qm̄ breui interuallo temporis post sollemp
nitatem natiuitatis xp̄i festiuitas declarationis ei.

inluxit. & quem in illo die uirgo peperit. in hoc
 mundus agnouit. Verbum enim caro factum sic
 susceptionis nr̄e temperauit exordia. Ut ih̄s natus
 & credentibus manifestus & p̄sequentibus cēt occultus.
 Iam tunc ergo caeli enarrauerunt gloriam di:
 Et in omnem terram exiit sonus ueritatis quan
 do & pastoribus exercitus angelorum saluatoris
 edmi annuntiator apparuit & magos ad eum ado
 randum p̄uia stella p̄duxit. Ut a solis ortu usq̄
 ad occasum ueri regis generatio coruscaret. Cum re
 rum fidem & regne orientis p̄magos discerent &
 romanum imperium non lateret. Nam & se uicia
 herodis uolens primordia suspecti sibi regis extin
 guere huic dispensationi nesciens seruebat. Ut dū
 atroci intentus facinori ignotum sibi puerum indis
 creta infantium caede p̄sequitur ad nuntiatū celi
 tus dominatoris ortum insignior ubique fama loque
 retur. Quam promptiorem ad narrandum diligen
 tioremque faciebat & sup̄ne significationis nouitas
 & cruentissimi p̄secutoribus impedit. Tunc aū
 & iam egypto saluator inlatus est. ut gens antiquis

erroribus dedita. iam ad uicinam salutem. pocul
tam gratiam signaretur. & quonondam abani
mo eieceret superstitionem. iamospicio reciperet ueri
tatem. Merito igitur dilectissimi die iste mani
festatione dñi consecratus specialem in toto mun
do obtinuit dignitatem. Que in cordibus nr̄is digno
debet splendore clarescere ut rerum gestarum ordi
nem non solum credendo sed & iam intellegendu ue
neremur. Quantum enim gratiarum actione debea
mus dño pro illuminatione gentium pbat ob caecitate
iudeorum. Quid enim tam caecum quid tam lucis
alienum quam illi sacerdotes & scribe israhelita
rum fuerunt qui percontantibus magis & herode que
rente ubi xps secundum scripturarum testimoniū
nascetur. hoc responderunt pph&ico eloquio
quod indicabat stella de caelo. Que utique po
tuerat hierosolimis pretermissis usq; ad cubu
la pueri sicut p̄ter modum fecit sua significatio
ne pducere nisi ad confutandum iudeorum duri
ciam p̄missis & ut non solum ductus ideris sed
& iam ipsorum p̄fessione innotesceret natiuitas.

saluatoris. lam ergo ad eruditionem gentium
 pph&icus sermo transibat & prenuntiatum anti
 qui oraculis xpm alienigenarum corda disciebant.
 Cum iudeorum fidelitas ueritate more pferre & men
 datum corde r& ner&. Noluerunt enim agnosce
 re oculis quem de sacris indicauerant libris. Neque
 non adorabant in infantiae infirmitate humilem
 postea crucifigerent in uirtutum sublimitate fulgen
 te. Que ista iudei tam imperita in uobis scientia est
 & tam indocta doctrina; Interrogati ubi xps naci
 tur ueraciter & memoriter dicitis quod legistis.
 In bethleem iudee non est minima inter principes
 iuda ex te enim mexi & dux & princeps qui regat popu
 lum meum isrl. Hunc principem natum & pasto
 ribus angeli & uobis nuntiauerunt pastores. Hunc
 principem natum longinque orientalium gentium
 nationes in insolito noui sideris splendore didicerunt
 & in deloco editi regis ambigerent unam eruditio pdi
 dit quod stella non docuit. Qui uobis uiam qua
 malus aperitis obstruitis. Qui in unam infidelita
 te residet dubium quod ex unam sit responsione.

manifestum. Locum natiuitatis descripturarum testi
monio monstratis presentiam temporis de caeli &
terre adtestatione cognoscitis & tamen ubi ad p̄se
quendum animis herodis exarsit. Ibi ad non cre
dendum uester sensus obduruit. Felicior ergo
ignorantia infantium quos p̄secutor decedit quā
ur̄a scientia quos in sua p̄turbatione consuluit
Nos noluisstis eius regnum recipere. Cuius oppi
dum potuistis ostendere. Illi potuerunt p̄eo
mori. quem nondum potuerant confiteri. Itax̄p̄
ne ullum ei tempus esset & absque miraculo ante
usum linguae potestatem uerbi tacitus exer
bat. & quasi iam diceret sinite pueros uenire
ad me talium est enim regnum caelorum. Ne
ua gloria coronabat infantes & de micis suis
paruulorum primordia consecrabat. Ut discer
retur neminem hominum diuini incapacem
sacramenti. Quando & iam illa ad ar̄ glorie
esset apta martiri. agnoscamus ergo dilectis
simi in magis adorationib; x̄pi uocationis n̄r̄e
fidei que primitias. & exultantib; animis bone

sper militue caelebremus. Exinde enim in aether
 na hereditatem coepimus. introire exinde
 nobis xpi eloquentia scripturarum archana
 patuerunt & ueritas quam iudeorum obsecratione non
 recepit omnib; nationibus suum lumen inuexit. ho
 nor&ur itaq; a nobis sacratissimus dies in quo salutaris
 auctor apparuit. & que magis infantem ueneratis sunt
 incunabulis nos omnipm adoremus in caelis. Haec sic
 illi d& heraurissus mysticas dno munerum species
 obtulerunt. ita& nos decordibus nris quod sunt
 digna promamus. Quamuis enim omnium bonoru
 sit ipse largitor & iam nre tamen fructum querit
 industrie. Non enim dormientib; prouenit reg
 num caelorum sed in mandatis di laborantibus
 atq; uigilantibus. Ne sidona ipsius non irrita
 fecerimus. peaque dedit mereamur accipere quod
 promisit. Unde cohortamur dilectionem unam
 ut abstinenter ab omni opere malo quiescant casta
 & iusta sc&temini. Filium lucis abicere debem
 operatenebrarum. Itaq; odia declinate menda
 cia uertite supbiam humiliate destruite. Auari

ciam largitate del&e. Dec& ut capit suo membra
conueniant. ut pmissarum beatitudine mereamur e
confortes. p dñm nr̄m. ITEM ALIA DIE PHANIA.

Quamuis enim dilectissimi sciam quod sciatate
Quarum hodie ne festiuitatis causa non lateat.
Cumq; scdm consuetudinem euangelicus
nobis sermo reserauerit. tamen uicini nihil desit
officio loqui de eadem quod dñs donauerit audebo.
ut in communi gaudio tanto religiosior sit omniu
pictas quanto magis fuerit intellecta sollemnitas
Pro uidentiae misericordiae di dispositum habent
pe uita mundo in nouissimis temporibus subuenit
saluationem omnium gentium p̄finitat in xpo
Ut quia in uicinas nationes a ueri di cultu impius
dudum error auerterit ut ipse p̄cularis di populus
isrl̄. ab institutis legalibus poene totus excedenti
conclusis omnibus sub p̄cato omnium miser&
Deficiente enim ubique iusticia & toto mundo in
uana & maligna p̄lapso nisi iudicium suum potes
tas diuina differret uniuersitas hominu sen
tentiam damnationis exciperet. Sed indulgen

tiam in translata est. Ut & clarior fieret ex
 errende gratiae magnitudo. Tunc placuit abolen
 dis peccatis hominum sacramentum remissionis afferri.
 quando nemo poterat desuis meritis gloriari. Huius
 autem dulcissimi ineffabilis misericordiae manifes
 tatio facta est herode apud iudeos tenente ius regum
 ab illegitima successione cessante & pontificum po
 testate destructa alienigenae obtinuerunt principa
 tum. Ut ueri regis ortus illius prophetae per bar
 uoce quae dixerat. Non deficiet princeps ex iuda neque
 dux de femoribus eius donec ueniat cui repositum est
 & ipse est exspectatio gentium. De quibus quon
 dam beatissimo patriarche abrahae innumerabilis
 fuerat promissa successio non carnis semine sed fidei
 fecunditate generanda. & ideo stellarum multitu
 dine comparata ut ab omnium gentium patre non ter
 rena sed caelestis progenies speraretur. Ad creandam
 ergo promissam posteritatem heredes in sideribus
 designantior tunc uisideris excitantur ut in quo
 caeli fuerat adhibitum testimonium caeli famulare
 tur obsequium. Commouit magos habitatores

remotionis orientis stellis & erit stella fulgenti
or ut mirandi luminis claritatem uiri. ad exspe
tanda non in sui magnitudinem significationis in
tellegunt hoc sine dubio in eorum cordibus inspira
tione diuina ut eos tante uisionis misterium non
later & quod occultis ostendebatur insolitum an
nis non esse & obscurum. Denique officium suum
cum re legione disponunt & his se instruunt donec
ut adorari unum tria simul se credidisse demonst
rant. Nunc honorantes personam regiam. mirra
humanam. Turpe diuinam. Ingressi sunt itaque
iudaei regni precipuam ciuitatem & in urbe regni
ostendit sibi postulat quem ad regnandum didice
runt per creatum. Conturbatur herodes timore
salutis suae inquit potestati requirit a sacerdotibus
& doctoribus legis quid de ortu christi scriptura pro
dixerit. In noticiam uenit quod fuerat propheta
ueritas in luminat magos infidelitas ob caecat
magistros. Carnalis uisus intellegit quod legi
non uidet quod ostendit. Utitur paginis quarum
non credit eloquunt. Ubi est iudaeae gloriatio

tua unde habraham patre ducta nobilitas. Ecce
 maior seruis minori & alienigenis in sortem tue he
 reditatis in dotibus eius testamenti quod in sola
 littera tenes & citacione famularis. Intra & intra
 in patriarcharum familiam gentium plenitudo & be
 nedictionem in semine abraham quae filii carnis ab
 dicant filii promissionis accipiant. Adorant in tribus
 magis omnes populi uniuersitatis auctorem. &
 non iudea tantum sed in toto orbe sit notus ut
 ubique in istis sit magnum nomen eius. Quo hanc
 electi generis dignitatem sicut infidelitas in suis
 posteris conuincit esse degenerem ita fides omnibus
 facit esse communem. Adorato autem domino magis & omni
 deuotione completa secundum ammonitionem somnii
 non eodem quo uenerant itinere reuertuntur. Opor
 tebat enim ut iam in christo credentes non per antiquae con
 uersationis semitas ambularent sed nouam ingressi
 uam a relictis erroribus abstinerent. Tum etiam
 herodis uacuerunt insidie quum dominum in impietate
 et dolis simulationem disponebat officium. Unde
 quia spes istius erat soluta commentum in maiore

furorem iracundia regis ardescit. Nam recolens
tempus quod indicauerat magi in omnes bethle
paeros rabiem crudelitatis effundit. Et de
generali in beatam ciuitatis illius desecuit in
fantiam aestimans fore ut nullus illic paru
lo non occiso occideretur. & xps. At ille qui sangui
nem suum pro mundi redemptione fundendum
in aliam differret. & catem egyptios parentium
in misserio subuerteret intulerat. Repetens
scilicet abrahe genitricis antiqua cubula & prin
cipatum ueritatis maioris prudentiae potesta
disponens ut illam dirio rem omnem in diuina sa
mem que egyptiorum mentes ueritatis inopia
laborabant ueniens de caelo panis uitae & cibis
rationis auferret. Nae sine illa regione parare
tur singulis hostiae sacramentum in qua pri
mum occisione agni salutiferum crucis signu
& paschadni fuerat preformatu. His igitur
dilectissimi diuinae gratie misteris eruditi
diem primitiarum nrarum & inchoacionem uo
cationis gentium rationabili gaudio celebra

mus. Gratias agentes misericordido quindignos
 nos fecit sicut ait beatus apostolus in partem sorus
 rōrum in lumine queripuit nos de potestate tenebra
 rum & transfult in regnum filii dilectionis suae.
 Quō sicut pph & ait esaias. Gentium populus qui
 sedebat in tenebris lucem uidit magnam. & qui
 habitabant in regione umbre mortis lux orta est
 eis. De quibus idem dicit ad dñm. Gentes quite
 non nouerunt inuocabunt te & populi quite nesci
 unt ad te confugerit. Hunc diem abraham uidit
 & gauisus est. Cum benedicendos fidei suae filios
 in semine suo quod est xps agnouit & omnium
 se futurū gentium patrem credendos pspexit dñs
 gloriam dō. & plenissime sciens quō quod pro
 misit potens est & facere. Hunc diem dauid ca
 nebat in psal mis dicens. Omnes gentes quas
 fecisti uenient & adorabunt coram te dñe & glo
 rificabunt nomen tuum. & illud notum fecit
 dñs salutare suū ante conspectu gentium reue
 lauit iusticiā suam. Quod utique ex inde fieri
 nouissimus ex quos tres magos de longinquitate

sue regionis & citos ad cognoscendū & adorandū
regem caeli & terra stella pduxit. Cuius utique
famulatus ad formam nos sui ortamur obsequi
& huic gratiae que omnes inuitat ad xpm̄ quantum
possumus seruiamur. Quęcūq; enim in aede
sua p̄uenit & caste ea que sursum sunt sapit non
quet sup̄ terram. Caelestis quodam modo instar
est luminis & dum ipse sc̄e uitae seruat nitorem
multas uiam ad dnm̄ quasi stella demonstrat. In
quo studio dilectissimi omnes uobis inuicem p̄des
se debetis ut in regnō dī ad quod recta fide & bo
nis operib; puenitur sicut lucis filii sp̄s in deat̄
... p̄ xpm̄ dnm̄. **HEMALIA DE EPIPHANIA.**

Iustum & rationabile dilectissimi uere p̄ dī
eis obsequiū est in dieb; quid uinje misericor
die operā prestamur toto corde gaudere & hono
rifice ea que ad salutem nr̄am gesta sunt celebrare.
Uocant nos ad hanc deuotionem ipsa recurrenti
um temporum legeque nobis post illum diem in
quo coad̄er nus patri filius dī natus ex uirgine
est breui inter uallo ephiphanie intulit

festum. Ex aparicione dñi consecratum in quo
 fidei nr̄e magnum presidium prouidentia diuina
 constituit. Ut dum solemni ueneratione colitur
 adorata in exordis suis saluatoris infantia p̄ ipsa
 originalia documenta p̄baretur uerum ipso hominis
 orta natura. hoc est enim quod iustificat impios.
 hoc est quod ex p̄tatoribus facit sc̄os. Si in uno
 eodem que dño ih̄u xp̄o & uera dicitur & uera credatur
 humanitas. Quis quae ante omnia secula in for
 madi equalis ē patri. Humanitas quam uis in
 diebus in forma serui unicus est homini. Adoranda
 ergo hanc fidem que contra omnes p̄xim ueniebatur
 errores ex magna factū est diuini pi&ate consilii.
 Ut gens in longinqua orientalis plage regione con
 sistens signum nati pueri qui uisit esse & regna
 turus acciperet. Noua & enim claritas apud
 magos stelle in lustrioris apparuit. & intuendū
 animos ita admiratione sui splendoris impleuit
 ut nequaquam sibi crederent negligendū quod
 tanto nuntiabatur iudicio. Pre erat autē sicut
 tres docuit huic miraculo grati edī & cū xp̄i nati

uitatem ne ipsa adhuc bethlem tota didicisset & iam
illam credituris gentibus inferebat & quod nondum
poterat humano eloquio differi celo faciebat euan-
gelizante cognosci. Quamuis autem diuine dignitati
onnis esset & hoc cognoscibilis gentibus fieret nati-
uitas saluatoris. ad intellegendum tamen mira-
culum si quis potuerunt magi & iam de uita quis bala-
ham prenuntiationibus commoveri. **S**cientes olim
predictum & celebri memoria diffinitum. **O**rietur
Stella ex iacob & exurgat homo ex iude & dominabitur
gentium. Iter itaque uiri fulgore insolita sideris diu-
nitur incitati preuincantur luminis cursum sequun-
tur. Existimantes se significatum puerum hierosoli-
mis in ciuitate regia reperiuros. Sed cum eos habe-
re opinio sefellisset & iudeorum scribas atque doctores.
quod sacra de ortu christi prenuntiauerat scriptura didi-
cerunt. Ut gemino testimonio confirmati ardentiores
fide expectarent quem & stelle claritas & prophete ma-
nifestabat auctoritas. **P**rolato autem diuino oraculo
presponsa pontificum & declarata spiritus uoce quadret.
Et tu bethlem iude non es mirum inter principes

iuda. Ex te enim exiit dux qui regit populum
 meum istum. Quae facile & quam consequens fuit
 ut hebreorum peccet crederent quod docebant.
 Sed apparet illos carnaliter cum herode sapuisse
 & regnum christi commune cum huius mundi potes-
 tatibus estimasse ut & isti temporalem sperarent
 ducem & terrenum in ducem & ille consortem.
 Superfluo herodes timore turbatis & frustra insus-
 pectum tibi puerum seuire moliris. Non capit christum
 regnatu nunc mundi dominus potestatis tuae est conten-
 tus angustus. Quem in iudea regnare timens
 ubique regnat & felicius ipse regnare sic ut impe-
 rio subderetis. Cur sincero officio non facis quo
 subdola falsitate promittas. Proge cum magis
 & uerum regem suppliciter adorando uenerare.
 Sed tu iudaice sequacior caecitatis non imitaris gen-
 tium fidem. Corque perversum ad crudeles conuer-
 tis insidias. Nunc illum occisire quem in ducis nunc
 illis nocturne quos primis. Deducti igitur di-
 lectissimi in bethlem magistelle precedentis
 obsequio gauisi sunt gaudio magno ualde.

Sicut euangelista narrauit . & intrantes domum
inuenierunt puerum cum maria matre eius . & pe-
dentes adorauerunt eum . Et aperitis thesauris
suis obtulerunt ei uinera . Aurum . tus . & myr-
ram . Et haec quidem caritatem ad illuminationem
fidei pertinebat . Potuerunt illis credita & intell-
ta sufficere ut corporali intuitu non inquire-
rent quod plenissimo uisum mentis inspexerant
Sed diligentia sagacis officit usque ad auendum
puerum perseuerans future temporis populi
& nostri seculi hominibus seruebant . Ut sicut omni-
bus nobis proficiat quod post resurrectionem domini
uestigia uulnerum in carne eius thome explora-
uit manus ita ad hanc humilitatem proficeret
quod infantia ipsius magorum probauit aspectus .
Viderunt itaque magi & adorauerunt puerum
de tribu iuda de semine dauid secundum carnem .
factum ex muliere factum ex lege . quam non
soluere uenerat sed implere . Viderunt eum
adorauerunt puerum quantitate paruam alie-
ne opis indignam & in nullo humane infantie

R

generalitate dissimilem. Quia sicut infidelia
 erant testimonia que in eo maiestatem inuisibilis
 diuinitatis assererent ita pbatissimum eē debe
 bant uerbum carnem factum sempiternā illā
 essentiam filii di ueram hominis suscepisse naturā
 uel ineffabilem. operum secutura miracula
 uel excipiendarum supplicia passionum. Sacra
 mentum fidei ex rerum diuersitate turbarent cū
 iustificare omnino non possent nisi quidnā ihm
 & uerum dñm & uerum hominem credidissent
 huic singulari fidei dilectissimi & predicate pōmā
 scēta ueritati diabolica manicheorum resistit im
 pietas. Quēsi ad interficiendas deceptorum ani
 mas nefandi dogmatis ferale commentum de
 sacri legis & famulo sis mendatus texuerunt.
 & phas insanarum opinionum ruinas eousque
 precipitis pposuerunt ut sibi falsi corporis fin
 gerent xpm qui nihil in se solidum nihil uerum
 oculis hominum actib; que prebuerit. sed simulate
 carnis uacuum imaginem demonstrarēt. Indignū
 uidere uolunt ut credatur dñs di filius femine

se inseruisse uiscerib; & maiestatem suam huic
contumelie subdidisse nature. Carnis inmixtur
in uero humane substantiae corpore nascere
Cum totum de opus non iniuria sit ipsius sed
potentia. Nec credenda pollutio sed gloriosa
dignatio. Si enim lux ista uisibilis nullis immun-
ditis quibus fuerit supfusa uiolatur. Nec ra-
diorum solis nitorem quem corpoream creaturam
eē nondubium est loca illa sordentia uel cen-
sa contaminant. Quid illius sempiternae & in-
corporeae lucis essentiam potuit qualiter sui qui-
litate polluere. Quae se ei quam ad imaginem
suam condidit sociando creaturam purificatio-
nem prestitit. Maculam non recepit & sic
sanauit uulnera infirmitatis ut nulla patere-
damna uirtutis. Quod diuino pietatis magnū
& ineffabile sacramentum quia omnibus scārum
scripturarum est testificationibus nuntiatum
isti de quibus loquimur aduersarij uertitatis le-
gem p̄mor sen datam & inspirata diuinitus p̄se-
tarum oracula respuerunt. Ipsasque etiam

gelicas & apostolicas paginas quedā auferen-
 do & quedam inferendo uolarunt. Confin-
 ges sibi sub apostolorum nominibus. & uerbis ip-
 sius saluatoris multa uoluntate falsitatis quib.
 erroris sui commenta munirent. & decipien-
 dum mentis mortiferum uirus inpfunderent. Ni-
 debant enim sibi uniuersa obistere omnia reclama-
 re & non solum nouo sed & iam ueteri testamento sa-
 crilege impudatissime dementiam confitari. Etiam
 infuriatus mendacis persistentis a & desiam di-
 deceptionibus suis perturbare non desinunt. hoc
 miseris quos in laqueare potuerint psuadentes ut
 negant cedno ihu xpo humanam naturā uere esse sur-
 ceptam. Negent eum uere pmundi salute crucifixe-
 um. Negent de eius latere lancea uulnerato san-
 guinem redemptionis & aquam fluxisse batis-
 matis. Negent eum sepultum ac die tertio suscita-
 tum. Negent eum in conspectu discipulorum
 ad consedendum in dextera patris sup omnia caelo-
 rum altitudines eleuatum. & uictoria aposto-
 lici simboli ueritate sublata. Nullus in xus.

021
terreat impior nulla spes incite & reor. Negent
xpo uiuos & mortuos iudicandos. & quos tanto
rum sacramentorum uirtutum priuauerint.
Oceant in sole & luna colere xpm. & sub nomi
ne sps sci ipsi uicium impicatum magistrum
adorare manicheum. Ad confirmanda igitur
dilectissimi corda nra infide & ueritate pro fit
omnibus hodierna festiuitas & ex testimonio
manifestate saluatoris infantie catholica mi
niatur. & nature nrae carnem in xpo negantiu
anathematizetur impietas. De quibus beatus io
hannes apostolus nondubio sermone premonuit
dicens. Omnis sps qui confitetur xpm ihm incar
ne uenisse ex dō est. & omnis sps qui soluit ihm
ex dō non est & hic est antichristus. Nihil ergo
cum huius modi hominibus commune sit cui
quā xpiano. Nulla cum talibus habeatur
societas nullumque consorcium. Pro fit uni
uerse aēclēsię quod multi ipsorum dno rese
rante dēcti sunt. & in quibus sacrilegis uue
rent eorundem confessione pate factum est.

Neminem fallunt dis cretionibus erborum
 sordibus uestium. Uul tuumq. palloribus
 Non sunt casta ieiunia que non doratione ueniunt
 continentiae fallacie. Detenus nocuerunt
 incautas. ac tenus inluserunt imperitis. Post
 haec nullius excusabilis erit lapsus nec iam sim
 plix habendus. Sed ualde nequam atque puer
 sus quide inceptus reptus fuerit nefandus obstric
 tus errori aeclesiasticum sane & diuinitus in
 statutum non solum non habemus sed & iam in
 citatus affectum ut & iam pialibus nobiscum
 dno supplicet. Quo & nos deceptarum anima
 rum ruinas cum flexu & merore miseramur.
 Ex sequentes apostolice pietatis exemplum ut
 cum infirmantibus infirme mur. & cum flen
 tibus defleamus. Speramus enim exoranda
 misericordia mdi multis lacrimis & legitima
 satisfaccione lapsorum quia dum in hoc corpore
 uiuitur nullius est desperanda reparatio. & om
 num est obtanda correctio. Auxiliamedno
 qui erigit allisas soluit compeditor in lumi

minat caecor cuius est honor & gloria.

ITEM ALIA DE P. PHA. NI. A.

Hodiernam festiuitatem dilectissimi appa-
ritio dñi & saluatoris nri sicut nostis inlus-
trat & hic ille est dies quo ad cognoscendum ado-
randum quedi filium tres magos stella pdux
Cuius facta memoriam merito placuit honore
annuo caelebrari ut dum euangelica istoria inces-
sabiliter recensetur. semp̄ se intellegentium
sensibus inferat. Saluiferum misterium
p̄ insigne miraculum preceperant quidem
multa documenta que corpoream natiuitatem
dñi manifestis indicis declararent. Sive cum
beata uirgo maria fecundandam respū scō partu-
ram quedi filium audiuit & credidit. sive cum
salutationem ipsius in utero elisab&h nondum
natus iohannes p̄ph&ica exultatione commo-
tus est. Quasi & iam intra matris uiscera iam
damar&. & ce agnardi & ce qui tollit pecca-
ta mundi. Vel cum ortum dñi angelo annun-
tante postores caelestis exercitus sunt clarita

te circumdati. Ut non ambigerent de maiestate
 pueri quem erant in presepe uisuri. nō putarent
 quod in sola natura hominis esse editus. Cuius
 rupne milicio famularur occursum. Sed haec
 atque alia eius modi paucis tunc uidentur innotu
 isse psonis que uel ad cognitionem marie uirginis
 uel ad sc̄i ioseph famuliam ptinebant. hoc autē
 signum quod magos in longinquo positus. & effi
 caciter mouit & ad dñm ihm p̄seueranter ad
 traxit. illius sine dubio gratiae sacramentum
 & illius fuit uocationis exordium quā non in
 dea tantum sed & iam in toto mundo xpi erat euan
 gelium predicandum. Ut per illam stellam que
 magorum uisui splenduit israhelitarum uero
 oculis non refulsit. & in luminatio significata
 sit gentium & caecitas iudeorum. Perma
 nēt igitur dilēctissimi sicut euidenter aparēt
 misticorum forma iestorū. & quod imagi
 ne inchoabatur ueritate complētur. Ra
 diātē caelo stella p̄gratiam & tres magi corus
 catione euangelici fulgoris acciti. in om

nibus cottidie nationibus ad adorandum potenti
am summiregis adcurrunt. herodes quoque in
diabulo fremit & auferre sibi iniquitatis suae
regnum in his qui ad regnum transeunt ingemescit
Vnde si paruulos interficiat ihm sibi uideatur
occidere. Quod utique sine cessatione molitur
dum primordius renatorum spiritum semetripere. & quan
da tenere fidei infantiam temptat extinguere lu
dei uero qui extra regnum christi esse uoluerunt adhuc quod
ammodo sub herodis sunt principatu. & dominan
te sibi saluatoris inimico alienigenae seruiunt potes
tati. quasi nesciant prophetatum. Dicente iacob. n
deficiat princeps ex iuda & dux de femoribus ei
donde ueniat cui reposita sunt & ipse est expecta
tio gentium. Sed nondum intellegunt quod ne
gare non possunt & mente non capiunt quod scrip
tura rum narratione nouerunt. Quo insanis
magistris ueritas scandalum est. & caecis docto
ribus sit caligo quod lumen est. Respondent
itaque interrogati quod in bethlem nascitur
christus. & scientiam suam qua alios instruunt non

secuntur. Pendiderunt successionem regum
 placationem hostiarum locum supplicationū
 ordinem sacerdotum & cum omnia sibi clausa
 omnia experiantur esse finita non uident eam
 xpm eē translata. Unde quod illi tres uiri uni
 uersarum gentium psonam cer nentes adorato
 dno sunt adepti. hoc in populis suis p fidem
 que iustificat impius totus mundus adsequit^r
 & hereditatem di ante seta preparatū acci
 piunt adoptiui & pdunt qui uidebantur eē le
 gitimi. Resipisce tamē iudee resipisce. & ad
 redemptorem d' uentūam deposita infidelitate
 conuertere. Nolis celeritū inmanitate terrent
 Non iustos xps sed pccatores uocat nē impietā
 tem tuam repellit. qui pro te cum crucifixus est &
 orauit. In mitem crudeliū patrum tuorum solue
 sententiam neque te eorum male dicto patiaris ob
 stringi. Quidamantes dextro sanguis eius sup
 nos & sup filios nros. facinus in te sui crimi
 nis transfuderunt. Redite ad misericordem
 utimini clementia remittendis. seuitia enim

uir̄e iniquitatis conuersa est in causam salutis.
Nunc quem perire uoluistis. Confitemini nega-
tum adorare uenditum ut uobis bonitas illius p̄ste
cui uir̄a malignitas nocere non potuit. Quod ergo
ad ueram dilectissimam p̄tinet & caritatem quam & uir̄a
inimicis nr̄is ex dominica eruditione debemus
& optandum nobis est & studendum ut hic po-
pulus qui ab illa spiritali patrum nobilitate defec-
tans suae arboris inueratur. Multam enim
nos dī beniuolentia ista commendat. Quia id
delictum illorum nobis misericordie locum fecit.
Ut eos ad emulandum salutis recipiende fidei
nr̄ae reuocaret. Nam ut ante prius non solum in
sed & iam alius esse utilem deest. Ut quod apud eos
agere non potest uerbis obtineatur exemplis. Con-
siderantes itaque dilectissimi ineffabilem erga
nos diuinorum munerum largitatem cooperi-
to resrimus gratiae dī operantis in nobis. Non
enim dormientibus puenit regnum caelorum
non odio desidiaque torpentibus beatitudo per-
nitatis ingeritur. Sed quia sicut apostolus

at sic conpatimur & conglorificabimur. Illa nobis
 currenda est uia quam ipse dñs se esse testatus est.
 Quia nobis nullis operum meritis suffragantibus
 & sacramento consuluit & exemplo. Ut in adopi-
 onem uocatos p̄ illud pueher & ad salutem pro hoc
 in buer & ad laborem. hic autem labor dil & assi-
 mi p̄ uisus & bonis seruis non solum nec asper nec
 honerosus sed & iam suauis & leuis est. Dicente
 dño uenite ad me omnes qui laboratis & honera-
 ti estis & ego uos reficiam. Tollite iugum meum
 super uos & discite a me quia mitis sum & humilis
 corde. & in uenietis requiem animabus ur̄is. Iugum
 enim meum suauis est & onus meum leue est. nihil
 ergo dil & assimi arduum est humilibus. nihil
 asperum mitibus. & facile omnia precepta ueniunt
 in effectum. quando & gratia pretendit auxiliū
 & oboedientia mollit imperium. In tonauit enim
 cotidie auribus nr̄is eloquia dī & omnis homo quid
 diuine iusticie placeat scire conuincitur. Sed quia
 iudicium illud quod unus quisque recipiat p̄ uer-
 sit siue bonum siue malum iudicaturi patientia

in uniuersis libris uolunt dī nich-
 mine. Por allel de dō

& bonitate differitur. Inpunitatem sibi iniqui-
tatis infidelium corda pmittunt. & putant hu-
manorum actuum qualitates ad diuine prudentie
non pertinere censuram. Quasi non euidentissimus
plerumque supplicis male gesta plectantur.
Aut non sepe se caelestium comminationum ter-
ror ostendat. Quibus utique & fides monetur
& infidelitas increpatur. Inter haec autem pma
neq; sup omnes benignitas di & nulli misericordia
sua denegat. cum indisciplinis uniuersis multa
bona largitur eos que quos merito subderet poeni-
ma uult inuitare beneficis dilatio enim uindictae
dat locum poenitentiae. ne dici potest nulla ibi
ultio ubi nulla conuersio quia mens dura & ingrata
iam sibi ipsa supplicium est. & in conscientia sua
patitur quicquid di bonitate differitur. Non ita
igitur delinquentes pccata delictent ut illos in
suis actibus uite huius finis inueniat. Quo in
ferno nulla correctio est. ne datur remedium
satis facio ubi iam non est accio uoluntatis
Dicente ppheta dicitur quo non est in morte qui

memor situi in inferno aut quis confitebitur
 tibi. fugiantur noxie uoluntatis inimica gaudia
 & desideria iamque peritura quis fructus est que
 ue utilitas eam desinenter cupere. que & iam si non
 deserant deserenda sunt. Amor eorum deficienti
 um ad in corruptibilia transferatur & ad sublimia
 uocatur animus caelestibus: delectetur. Confir
 mate amicitias cum sanctis angelis intrate in ciuita
 tem dei cuius nobis spondetur habitatio. & patri
 archis prophetis apostolis martiribusque socia
 mini. Unde illi gaudent inde gaude. Horu
 diuitias concupiscite. & per bonam emulationem ad ip
 sorum ambitu suffragia. Cum quibus enim uobis
 fuerit consorcium deo: tionis erit & communio
 dignitatis. ¶ Dum itaque tempus nobis nobis ad
 mandata domini exsequenda conceditur. glorificate
 dominum in corpore uero & luce dilectissimi sicut lu
 minaria in hoc mundo. Sint lucerne mentium
 uestrarum ardentes. Nihil resideat in uis cordibus
 tenebrosum. quos sicut ait apostolus fuistis aliquan
 do tenebre nunc autem lux in domino. Impleantur

in nobis que in triam magorum imagine preces
serunt. Si luceat lumen ur̄m coram hominib;
ut uidentes opera ur̄a bona magnificent patrem ur̄m
qui in caelis est. Sicut enim magnum p̄ccatū
est cum inter gentes p̄pter malos xp̄ianos nomen
dñi blasphemetur ita magnum p̄ccatū est men-
tum. Cum eadem in sc̄a seruorum suorum conuer-
satione benedicetur. Cui est gloria & imperiū in
sæc̄ula s̄c̄ulorū. EXPLICIT. INCIPIT DE Ieiunio qua

Hebreorum quondam popu DRAGIS ME
lus & om̄s israheliticæ tribus cum propter p̄cc-
atorum suorum offensiones graui philistinorū
dominatione premerentur ut superare hostes suos
ut superare hostes suos possent sicut manifestat
historia uires animi & corporis indico sibi repara-
uere. Ieiunio intellexerant enim duram illā
& miseram subiectionem negl̄atos semando
rum di & morum corruptione meruisse. Fru-
stra que se armis certare nisi prius uitis repug-
nassent. Abstinentes ergo acib; & potu se uere
sibi castigationis adhibuere censuram & uisus